AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Diyaliz Hemşireliği								
Ders Kodu	HEM468		Ders Düzeyi	Lisans					
AKTS Kredi	4	İş Yükü	51 *(Saat)*	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Diyaliz uygulanan birey ve ailesinin gereksinimlerini belirleyerek, yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik uygun bakımın planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine yönelik bilgi ve beceri, hemodiyalizin fizyolojisi, araç-gereçleri, komplikasyonları, tedavi ve bakımı, hemodiyaliz makinesini kullanabilme ve hemodiyaliz hastasını takip edebilme konusunda bilgi ve beceri kazandırmaktır.								
Özet İçeriği	Hemodiyalizin tanımı ve fizyolojik prensipleri, hemodiyaliz için hasta seçimi, hemodiyaliz için gerekli materyaller, hemodiyalizde damara ulaşım, hemodiyalizde heparinizasyon, hemodiyaliz uygulama yöntemleri, hemodiyalizin yeterliliği, hemodiyalizin akut komplikasyonları, hemodiyalizin kronik komplikasyonları, hemodiyaliz hastalarında enfeksiyonlar, hemodiyaliz hastalarında psikososyal sorunlar, hemodiyaliz hastalarında beslenme, hemodiyaliz hastalarında rehabilitasyon, özel durumlarda hemodiyaliz konuları öğrenilecektir.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Gösterip Yaptırma, Tartışma, Örnek Olay, Bireysel Çalışma, Problem Çözme								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları		
Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar	
1	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007.
2	Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007.
3	Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Böbreğin anatomi ve fizyolojisi, Böbrek hastalıklarında kullanılan tanı yöntemleri ve hemşirelik yaklaşımları
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
2	Teorik	Hemodiyalizin Tanımı ve Fizyolojik Prensipleri
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
3	Teorik	Hemodiyaliz için Hasta Seçimi (Endikasyonları ve Kontendikasyonları)
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
4	Teorik	Hemodiyaliz İçin Gerekli Materyaller (Su sistemi, Diyalizerler)
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
5	Teorik	Hemodiyalizde Damara Ulaşım
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
6	Teorik	Hemodiyalizde Heparinizasyon

6	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
7	Teorik	Hemodiyaliz Uygulama Yöntemleri
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
8	Teorik	Hemodiyalizin Akut ve Kronik Komplikasyonları
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
9	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
	Ara Sınav (Vize)	Ara sınav
10	Teorik	Hemodiyaliz Hastalarında Enfeksiyonlar
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
11	Teorik	Hemodiyaliz Hastalarında Psikososyal Sorunlar
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
12	Teorik	Hemodiyaliz Hastalarında Beslenme
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
13	Teorik	Hemodiyaliz Hastalarında Rehabilitasyon
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
14	Teorik	Özel Durumlarda Hemodiyaliz (Gebelerde, Crush Sendromu, İntoksikasyonlar); Çocuklarda ve yaşlılarda diyaliz uygulamalarını öğrenmek
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
15	Teorik	Özel Durumlarda Hemodiyaliz (Gebelerde, Crush Sendromu, İntoksikasyonlar); Çocuklarda ve yaşlılarda diyaliz uygulamalarını öğrenmek
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.
16	Teorik	Yarı yıl sonu sınavı
	Ön Hazırlık	Lewis S.L., Heitkemper M.M., Dirksen S.R., O'Brien P.R., Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, 2007. Clarkson M.R., Brenner B.M. The Kidney, Pocket Comp., 7. baskı, 2007. Levy J., Morgan J., Brown E., Oxford Diyaliz El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004.

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	1	2	42
Ödev	1	1	1	2
Ara Sınav	1	2	1	3

Dönem Sonu Sınavı	1	3	1	4
			Toplam İş Yükü (Saat)	51
			Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = **AKTS Kredisi**	2
**25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.*				

Dersin Öğrenme Çıktıları	
1	Böbreğin anatomi ve fizyolojisi, böbrek hastalıklarında kullanılan tanı yöntemleri ve hemşirelik yaklaşımlarını bilir.
2	Diyaliz, diyaliz endikasyonları, diyaliz çeşitleri, diyalizin fizyolojik prensipleri, diyaliz için gerekli materyalleri bilir.
3	Hemodiyalizin endikasyonlarını ve komplikasyonlarını bilir.
4	Hemodiyaliz makinasını hazırlayabilir.
5	Hastaya diyaliz uygulayabilir ve hemodiyaliz hastasını izleyebilir.
6	Hemodiyalizin komplikasyonlarını bilir, ayırt edebilir ve tedaviyi uygular.
7	Güvenli bir şekilde hemodiyaliz işlemini bitirir.
8	Diyalizli hastalarda optimal yaşam kalitesinin sağlanması için gerekli hemşirelik yaklaşımlarını benimser.
9	Çocuklarda, yaşlılarda ve gebelikte diyaliz uygulamalarını öğrenir.
10	Diyalizli hastaların beslenmesi ve eğitimini öğrenir.

Program Çıktıları *(Hemşirelik Programı)*	
1	Hemşirelik alanındaki temel ve güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç gereçleri ve multimedya eğitim araç gereçleri ile diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
2	Hemşirelik alanındaki bilimsel bilgiye ulaşma, güncel literatürü izleme, değerlendirme ve uygulayabilme becerisine sahiptir.
3	Birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşımla hemşirelik süreci doğrultusunda karşılar.
4	Toplumsal, bilimsel ve mesleki etik değerleri benimser
5	Görev, hak ve sorumlulukları ile ilgili yasa, yönetmelik ve mesleki etik kurallarına uygun davranır.
6	Hemşirelik alanı ile ilgili sahip olduğu bilgi birikimini kullanarak bu alanda çalışan diğer meslek grupları ile işbirliği içinde sağlık ekibi üyesi olarak sorumluluk alır.
7	Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve bu süreçlere katılır.
8	Hemşirelik alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerilere eleştirel yaklaşır.
9	Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir ve davranışa dönüştürür.
10	Hemşirelik alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilerini ve temel eğitim becerilerini kullanarak sağlık eğitimi, meslektaş eğitimi ve meslek adayı eğitimi yapar.
11	Hemşirelik alanına özgü bilimsel bilgi birikimine katkıda bulunma sorumluluğunu yerine getirir/tanımlayıcı düzeyde araştırma yapar.
12	Profesyonel kimliği ile meslektaşlarına rol model ve topluma örnek olur.
13	Sözlü ve yazılı olarak etkili iletişim kurar.
14	Bir yabancı dili en az Avrupa portföyü B1 genel düzeyinde kullanabilir.
15	Alanın gerektirdiği düzeyde istatistik, bilgisayar, bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.
16	Diğer meslek grupları ile işbirliği içinde proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi *1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek*

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7	ÖÇ8	ÖÇ9	ÖÇ10
PÇ1	3	4	4	5	5	5	5	5	5	4
PÇ2	3	4	4	5	5	5	5	5	5	4
PÇ3	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5
PÇ4	3	2	2	2	3	3	3	4	4	4
PÇ5	4	5	3	3	4	3	3	4	4	4
PÇ6	4	3	3	3	4	3	3	4	4	5
PÇ7	3	4	4	4	4	3	3	4	4	4
PÇ8	3	2	2	2	3	3	3	4	4	3
PÇ9	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5
PÇ10	4	3	3	3	4	3	3	4	4	5
PÇ11	4	3	3	3	4	3	3	4	4	4
PÇ12	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4
PÇ13	4	3	3	3	5	4	4	4	4	4
PÇ14	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3
PÇ15	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3

PÇ16	4	3	3	3	4	3	3	4	4	5